

Tình Bạn

Bửu Hiệp

Lá thư 90 vừa được gửi đi đến cho tất cả Ái Hữu Công Chánh khắp Năm Châu .

Anh Đỗ Hữu Hứa ở Paris gửi cho tôi một điện-thư như sau :

“Tôi đã nhận được Lá Thư số 90 rồi. Có mấy tấm hình trông anh còn son trẻ lắm và ai trong hình cũng có nét mặt rạng rỡ vui tươi. Lại có hai bài thơ của anh và của chị Cẩm Thượng: Rất dễ thương, rất tài tình, khi nhắc đến các người tham dự, không sót tên người nào trong cuộc họp mặt, lại khéo nhắc đến kỷ niệm năm xưa:

*“Dư âm vắng tiếng đàn bầu,
Giòng Hương còn đó, người đâu đi rồi.”*

Làm người ngoài cuộc cũng vô cùng xúc động , huống chi là người trong cuộc. Cảm hứng và sáng tác được đẹp như vậy, âu cũng là do tình thân trân quý tình bằng hữu của các tác giả. Ôi tình bạn bè là tình cao quý đẹp đẽ vô cùng.”

Trong lúc đó, có hai ông bạn già của tôi, điện thoại hỏi tôi:

“Trong lúc anh đi du lịch ở Ba Lê, anh kể chuyện gì kỷ niệm 70 năm ngày trước mà ai cũng ngạc nhiên khôn tả và ôm bụng cười, anh có thể bật mí cho chúng tôi biết được không ?”

Tôi trả lời: “Không có gì bí mật cả”, tôi trả lời cho anh biết như sau:

Nguyên nhân là trong buổi họp mặt hôm ấy, tôi tình cờ được gặp lại chị Phan Văn Lâm. Trong lúc vui nhộn, tôi nói với chị Lâm, tôi đã biết chị cách đây 70 năm về trước. Năm ấy, tôi khoảng 12 tuổi, nhà tôi ở số 41 Phan Đình Phùng, ở sát nhà của chị Lâm. Nhà chị Lâm, một biệt thự nguy nga, đồ sộ, vì Ông Cụ thân sinh của chị Lâm, biệt danh là Cụ Tôn Thất B. làm nghề thầu khoán. Ở một góc nhà của Cụ, có một trại thợ mộc; các ông thợ cửa này cửa gỗ lớn ra thành gỗ nhỏ để làm công tác nhà cửa, cầu đường trong thành phố. Hàng ngày, trong bộ áo quần xoàng xĩnh, tôi qua nhà chị Lâm để xin

diêm-bào về cho gia-đình tôi nấu nướng. Chị Lâm tuổi tác cũng bằng tuổi tôi, song sống trong một gia đình quyền-quý, cao sang, nên trang diện rất là quý phái, trang đài, như các cô con gái xinh đẹp của đất thần kinh thời kỳ đó.

Câu chuyện càng nói càng thêm hấp dẫn, Chị Lâm lắng tai nghe , nét mặt hơn hờ, vui vẻ như được gặp lại người đồng-hương sau 70 năm xa cách. Các Bà Chị bạn ngồi chung quanh bàn tiệc cũng cười cười, nói nói, vui-vẻ chăm chú theo dõi câu chuyện hi-hữu này. Chị Lâm bắt đầu hỏi thăm gia đình tôi, Chị nhắc đến ông anh tôi, là Ông Bửu T., nguyên Giám Đốc nhà Máy Nước Giã-Viên Huế.

Chơi thuyền trên sông Hương

Năm 1966, trong một chuyến về thăm Huế, Anh Phan Văn Lâm mời tôi đi thuyền đêm trăng trên sông Hương. Tôi nhận lời vui-vẻ. Thuyền đậu ở gần cầu Trường-Tiền. Anh Lâm và tôi bước lên thuyền và thuyền bắt đầu tách bến. Thuyền từ từ lướt nhẹ trên giòng sông Hương. Một sự ngạc nhiên đến với tôi. Phía sau mạn thuyền, từ từ bước ra một ban ca cổ-nhạc, một ông Chủ đờn và 3 cô ca-sĩ nhà nghề, với tất cả loại đờn, đờn giầy, đờn gáo, đờn bầu... Anh Lâm nói với Ông Chủ đờn để anh hướng-dẫn buổi ca nhạc đêm nay và anh tự đích thân đờn cho 3 cô ca-sĩ hát. Đêm khuya dần, trăng đã lên cao, ánh trăng vàng-vặc chiếu trên giòng Hương, mặt nước không dợn sóng, trong khung cảnh tĩnh mịch, trầm lắng, đệm thêm nhiều bài ca Nam-Bình, Nam-Ai nhẹ nhàng phảng-phất,

con người mình như thoát tục, lâng lâng lạ thường .

Anh Lâm và tôi chia tay nhau từ dạo đó, tôi trở về Đô Thành và Anh Lâm sau đó cũng lên Đà Lạt đảm-nhận chức vụ Trưởng Khu Công Chánh Cao-Nguyên.

Khi gặp lại chị Lâm, tâm tình cởi mở, nhắc lại câu chuyện ngày xưa và để tạ lòng tri-kỷ với anh Lâm, tôi làm tạm bài thơ, trong đó có câu :

“Dư âm vắng tiếng đàn bầu,

Giòng Hương còn đó người đầu đi rồi ”.

Câu chuyện là như vậy đó .

*

* *

Công-Chánh Đô Thành Sài Gòn

Và tôi trở về Đô-Thành. Đường sá Đô Thành vào năm 1966 hư hỏng rất nặng nề, ổ gà vô số kể, một người dân đi xe đạp té ổ gà, đầu đập vào mặt đường bể sọ chết; dân chúng đem quan tài ra để trước Tòa Đô Chánh, biểu tình rầm rộ. Ông Đô-Trưởng thời kỳ ấy là Thiếu-Tướng Đỗ-Kiến-Nhiều. Ông là một sĩ-quan cao cấp, đức-độ, mẫn-cán, hết lòng vì đại cuộc, đề ra chương trình “Làm Đẹp Đô Thành”. Cơ sở Công-Chánh thiếu dụng-cụ chuyên-vận, thiếu nhân công, thiếu vật-dụng đá sỏi, thiếu chuyên-viên kỹ-thuật. Ông Đô Trưởng cho mua ngay 40 xe ben chở đá sỏi, tuyển dụng 1000 nhân công, mua 2000 cuốc, xẻng, tuyển 15 cán sự, kỹ-sư mới ra trường Phú-Thọ, tuyển thêm tài xế, thợ máy, nhân viên văn phòng, nới rộng cơ sở; toàn bộ nhân viên Khối Chuyên môn Tòa Đô Thành, gồm các Sở Công Chánh, Kiến Thiết, Trồng Tỉa, Vệ Sinh, Y Tế, Cứu Hỏa, lên đến 5,000 người. Nhiều nghìn thước khối đá sỏi cho đổ dọc theo các con đường hư hỏng, thiết lập một cơ sở làm nhựa nóng trải đường . Khoảng một tháng sau, khi đã chuẩn bị sẵn sàng, Ông Đô-Trưởng và Ông Tổng Trưởng Công Chánh cho làm lễ xuất phát. Ngày lễ xuất phát, Thủ Tướng Chính Phủ Nguyễn Văn Lộc, Ông Đô Trưởng Sài Gòn Đỗ Kiến Nhiều, Ông Tổng Trưởng Công Chánh Bửu Đôn đồng cắt băng, đánh dấu một giai đoạn mới trong vấn đề chỉnh trang đô thị. Sau đây là di ảnh Ông Đô Trưởng và hình ảnh các Kỹ sư Công Chánh Đô Thành đã tham

gia vào công tác chỉnh trang Đô Thành Sài Gòn trước năm 1975 mà chúng tôi vừa gặp lại nhau.

Di ảnh Ông Đô-Trưởng Đỗ Kiến Nhiều

Ngày 3 tháng 5 năm 2008, lúc 5 giờ chiều, quý Anh Chị Kỹ-Sư thuộc Khối Chuyên môn Tòa Đô Chánh Sài Gòn đã tổ chức một buổi họp mặt tại nhà Hàng Pháp Veranda, miền Nam Cali, sau gần 33 năm xa cách, từ ngày rời Việt Nam. Không thể tả nổi sự vui mừng, hân hoan, của toàn thể Anh Chị em. Không ai có thể tưởng tượng được, quê hương xa cách nghìn trùng, giờ đây, 33 năm sau, cùng ngồi lại với nhau, tay bắt mặt mừng, nói chuyện huyền thuyên , bao nhiêu gian nan, trắc trở của cuộc đời nơi đất khách quê người đều đem ra tâm tình chia sẻ cùng nhau. Tham dự buổi họp mặt, gồm có các kỹ-sư Nguyễn Quang Bê, nguyên Trưởng Ty Kiều Lộ Vùng Sài-Gòn, nay là Kỹ Sư Cầu của Bộ Công Chánh Cali (Caltrans), Anh Phạm Văn Ân, nguyên Trưởng Phòng Kỹ Thuật Sở Công-Chánh Đô Thành, nay là Kỹ Sư Thiết Kế Đồ Án của Caltrans, Anh Nguyễn Phú Điền, nguyên Kỹ Sư Văn Phòng Chánh Sở Công Chánh Đô Thành, nay là Kỹ Sư Thiết Kế Đồ Án của Caltrans, Anh Nguyễn Văn Hiền, nguyên Kỹ Sư Văn Phòng Phụ Tá Chuyên môn Đô Trưởng Sài Gòn, nay đặc- trách các dự án kiều- lộ, hải- cảng, cư- xá, thương- xá, đường hầm. Quý Chị Ân, Điền, Bê, Hiền cũng đều có tham dự, và làm cho bữa tiệc chiều hôm ấy thêm phần ấm cúng, ăn uống ngon miệng, nhờ bàn tay khéo léo tổ chức của các Chị. Vì là nhà hàng Pháp Việt, nên món ăn hòa hợp, có Filet Mignon, có cua lột vỏ, có ghêu xào hành gừng, có món lẩu đồ biển. Lâu ngày gặp nhau nên rượu bia cho rót tràn đầy, say một hôm cho ngây ngất tinh thần bằng hữu. Sau bữa

ăn, Anh Chị Nguyễn Phú Điền, còn mời tất cả đến nhà anh chị ở Huntington Beach, gần bờ biển Thái Bình Dương, dùng bánh ngọt, uống nước trà. Anh Chị Điền lại có nhã ý làm một ổ bánh ghi tên Kỹ Sư Khỏi Chuyên môn Tòa Đô Chánh Sài Gòn. Anh Chị em cũng có nhắc đến Anh Trương Công Thiện, nguyên Chánh Sở Công Chánh Đô Thành, một kỹ sư xuất sắc, nhiều kinh nghiệm, đã qua đời cách đây vài năm. Đại Diện các anh em kỹ sư ở Huê Kỳ đã có gói vòng hoa phúng điếu, và đến phân ưu với Gia Đình Anh Thiện.

Nâng cốc mừng ngày tái ngộ

Các AH Điền, Hiền, Hiệp, Ân, Bê

Anh Chị em dùng cơm vui vẻ

Các AH Ân, Điền, Hiền, Hiệp, Bê, và các chị Bê, Hiền, Ân, và Điền

Các AH Điền, Hiền, Hiệp, Ân, Bê Khỏi Chuyên môn Tòa Đô Chánh Sài Gòn

Ổ bánh mừng ngày tái ngộ

Kỹ Sư Công Chánh

Khoá 2 - 1949-1954

Ngày 3 tháng 5 năm 2008, lúc 12 giờ trưa, tại quán "Chả Cá Thăng Long", ở miền Nam Cali, có một cuộc họp mặt vui vẻ của quý anh Kỹ Sư Công Chánh khóa 2, 1949-1954. Tham dự gồm có Quý anh Hoàng Đình Khôi, nguyên Trưởng Ty Công Chánh Tỉnh Bình Định, nguyên Trưởng Ty Công Chánh Bình Thuận và nguyên Trưởng Khu Công Chánh Cao Nguyên Trung Phần, Anh Tôn Thất Toại, nguyên Trưởng Ty Công Chánh Tỉnh Thừa Thiên và nguyên Giám Đốc Nha Thương Cảng Đà Nẵng, anh Nguyễn Ngọc Ân, nguyên Trưởng Ty Công Chánh Tỉnh Biên Hòa, và nguyên Trưởng Khu Công Chánh Miền Nam và tôi, Bửu Hiệp. Bao nhiêu câu chuyện nồng ấm, vui vẻ, trong thời kỳ cùng học với nhau một lớp, bao nhiêu mẩu chuyện ngoài đời trong thời kỳ đảm nhận chức vụ do cấp trên giao phó, đều đem ra tâm-tình nói chuyện với nhau, nói mãi mà tưởng chừng như không bao giờ hết, thôi thì tình bạn bè, lâu ngày mới gặp lại nhau, bao nhiêu cái bắt tay, bao nhiêu nụ cười, đều cho đem ra hết không còn giữ lại mà làm chi....

Kỹ Sư Công Chánh khóa 2 – 1949-54 **Ân, Toại, Hiệp, Khôi**

Món ăn gồm có các món nhậu đặc biệt "Chả Cá Thăng Long" và món Bò Lúc-Lắc, dùng với lá-ve và nước ngọt.

Anh em có nhắc lại để tưởng niệm anh Nguyễn Ngọc Du, cùng khóa, đậu Thủ Khoa năm thứ nhất của toàn khóa 2, và ra trường làm Trưởng Ty Công Chánh Quảng Ngãi rồi Giám Đốc Nha Thương Cảng Đà Nẵng, vừa mới từ trần cách đây vài tháng nay.

Anh Hoàng Đình Khôi, đại diện toàn Khóa 2, đã đến đưa linh cữu anh bạn Du ở San Jose, Cali, cùng nói đôi lời từ biệt và cầu nguyện cho linh hồn bạn Du sớm về nước Chúa.

Các AH Ân, Hiệp, Toại, và Khôi

Kết luận bài này, tôi xin lặp lại lời nói của ái hữu Đỗ Hữu Hứa nói ở trên:

***“Ôi tình bạn bè là
tình cao quý đẹp đẽ vô cùng”***

